

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut ataani pineqartoq matumuuna Naalakkersuisunit saqqummiunneqarpoq:

Kunngeqarfik Danmarkip naalakkersuisuisa peqatigalugit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa Atlantikup Avannarpassissuani isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu Kunngeqarfiup Danmarkip Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa 27. April 1951-imi isumaqatigiissutaata (Illersornissaq pillugu Isumaqatigiissut 1951-meersoq) kingusinnerusukkut ilassutaasunik isumaqatigiissutitaqartup allannguuteqarnissaa ilassuteqarfiginissaalu pillugit isumaqatigiissut Kalaallit Nunaanni atuutilernissaanut inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq)

Tunngavilersuut

Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi USA-milu nunanut allanut naalakkersuisut ulloq 14. januar 2026 teknikkikkut suleqatigissitamik qullersanik inuttaqartumik pilersitsipput USA-p Kalaallit Nunaanni sillimaniarnikkut ernummataanik aaqqiissutissarsionnissaq siunertaralugu. Suleqatigiissitap isumaqatiginninniarnertigit anguneqarpoq Illersornissaq pillugu isumaqatigiissutip 1951-meersup kingusinnerusukkut matumunnga tunngasunik allannguinnissamut ilassuteqarnissamullu isumaqatigiissut (Illersornissamut isumaqatigiissutit). Naalakkersuisut Siulittaasuat, Ministeriuneq USA-mi præsidenti ulloq 22. september New York-imi Naalagaaffiit Peqatigiit Qullersaqarfianni isumaqatigiissut atsiorpaat.

Isumaqatigiissutip atsiornera pingaaruteqartorujussuuvoq, taamaattumillu isumaqatigiissutip atuutilernissaa Kalaallit Nunaanni inatsisartutigit Danmarkimilu Folketingi aqutigalugu suliarineqartariaqarluni. Inatsimmi tunngaviusumi § 19, imm. 1, oq. aappaat naapertorlugu Danmarkimi naalakkersuisut Kunngeqarfik sinnerlugu, Naalakkersuisut peqatigalugit, USA-mik isumaqatigiissuteqassappata Folketinget akuerseqqaassaaq. Kalaallit Nunaanni inatsisit naapertorlugit¹ isumaqatigiissut assingasunik Inatsisartuni suliarineqassaaq. Folketingip Danmarkimi naalakkersuisut siunnersuutaannik aappasaaneerinnginnerani Danmarkimi naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni Inatsisartuni suliarinninnissaannik utaqqissapput. Amerikami naalakkersuisut inatsisartoqarnikkut suliarinninnissaat naatsorsuutigineqanngilaq.

Isumaqatigiissut atuutilissaaq pisortat akornanni allaffissornikkut allaqatigiinnikkut Kalaallit Nunaanni Danmarkimilu inatsisartoqarnikkut suliarineqartussat naammassineqarnerat pillugu USA nalunaarfigineqarpat. Isumaqatigiissut Savalimmiunut atuutissanngilaq. Isumaqatigiissut

Kalaallit Nunaanni Namminersorneq pillugu Inatsit nr. 473 af 12. Juni 2009-meersumi §13, imm.3 malillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 12 af 29. november 2013-meersoq, Inatsisartut inatsisaat nr. 30 af 9. december 2015-meersoq, Inatsisartut inatsisaat nr. 2 af 29. maj 2020-meersoq, Inatsisartut inatsisaat nr. 4 af 19. november 2021-meersoq, Inatsisartut inatsisaat nr. 32 af 25. november 2022 malillugit Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 26, 18. november 2010-meersumi kingusinnerusukkut allanngortinneqartumi § 13, imm. 2, malinneqarpoq.

kalaallisut, danskisut tuluttullu allassimavoq. Oqaatsit akornanni ersarluttoqartillugu naapertuutinnitsoqartillugulu tuluttut allassimasoq pingaarnertut atuutissaaq.

Isumaqatigiisummi siunertarineqartoq

Isumaqatigiisut isumaqatigiisummik allannguisuuvoq pituttuisoq illuatungeriillu ataasiakkaarlutik ataatsimoorussaminnilu NATO-mi tunngaviit naapertorlugit Kalaallit Nunaanni akisussaaffittut suliassat pillugit suleqatigiinnerup nukittorsarnissaa siunertarineqarluni. Matumani akornanniippoq Kalaallit Nunaata, USA-p sumiiffiillu Atlantikullu Avannaa pillugu Isumaqatigiisummi pineqartut illersorsinnaaniarlugit USA-p Kalaallit Nunaata oqartussaaffigisaanukarsinnaanera. Isumaqatigiisummi aalajangiunneqarput taakku akisussaaffittut suliassat ima suliarineqassasut kalaallit inuiaat taakku inooriaasaat namminnerlu aalajangiisinnaassuseqarnissamut pisinnaatitaaffiat akuersaarneqarlutillu ataqqineqarlutik. Matuma kingunerisaanik illersornissaqarfinni nutaani Kalaallit Nunaata avatangiisiinik siunissami illersuinissamut tunngavinnik pitsanngoriarput, kiisalu USA-p sakkutooqarnikkut najuunnera kalaallinut iluaqutaanissaanik Kalaallit Nunaata piumasaqaataa sakkortusineqarluni.

Isumaqatigiisummi piumasarineqarpoq illuatungeriit tamarmik NATO-mi iligiinnut ilaassasut. Taamaalilluni Kalaallit Nunaat namminersulivikkuni NATO-mut ilaalernissamut qinnuteqarnissamut pisussaaffeqalerpoq.

Pisortanut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissat

Isumaqatigiisutip atuutilernera Naalakkersuisuni naalakkersuisoqarfiit akisussaasuusut nukittorsartariaqassanganinneqarput, naammattumik peqataatitsinissaq isumaqatigiisummillu pissarsiaqarluarnissaq qulakkeerniarlugit. USA illersornissaqarfinnik nutaanik pilersitsinissamut qinnuteqassappat, qinnuteqaatip suliarineqarnissaanut sulisut atorneqartariaqassapput, matumani ilanngullugit tunngavissanik qanoq ittuussusissanillu isumaqatigiinniarnernut. Isumaqatigiisutip atuutilersinnissaanut Naalakkersuisuni allaffissornikkut immikkoortumik pilersitsinissamut periarfissaq qulaajarneqassaaq.

Namminersorlutik inuussutissarsiortunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

USA-p maanna illersornissaqarfiinik pioreersunik nutaanillu assersuutigalugu pilersitsinissamut, aserfallatsaaliinissamut sullissinissamullu atatillugu kalaallit suliffeqarfiisa atorneqarnerannut atatillugu aningaasaqarnikkut suliassaqarnerunissaq naatsorsuutigineqarpoq. Taakku aningaasaqarnikkut periarfissat kalaallit suliffeqarfiinit nakkutigineruneqartariaqarput iliuuseqarfigineruneqartariaqarlutillu, suliassap naammassinissaanut naammassinnaasat piginnaasallu naammannissaat qulakkeerniarlugit.

Innuttaasunut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunissai

Isumaqatigiisut atuuttunngortinneqassaaq ataqqillugit inuiaat kalaallit aningaasaqarnikkut, isumaginninnikkut, kultureqarnikkullu piginnaasaat, matumani akornanniillutik piniarnernut aalisarnermullu tunngasut. Illersornissaqarfinnik nutaanik pilersitsinermut atatillugu inuiaqatigiinnik nuutsitsinernik matumani Kalaallit Nunaat aamma Danmark pinngitsoortitsisinnaatinneqarput. Sakkutooqarnikkut najunnerulernermi, soorlu

sungiusartitsinerimi, najugaqartunik peqataatitsineq inuttaasunullu paasititsiniaanerit ukkatarineqarnerussapput. Matumani illersornissaqarfinnik nutaanik pilersitsinermut atatillugu sakkutuujunngitsunut suliffissaqarnerutitsisoqarsinnaavoq.

Ilanngussat

- 1) *Kunngeqarfik Danmarkip naalakkersuisuisa peqatigalugit Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa Atlantikup Avannarpassissuani isumaqatigiissut naapertorlugu Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu Kunngeqarfiup Danmarkip Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit naalakkersuisuisa 27. April 1951-imi isumaqatigiissutaata (Illersornissaq pillugu Isumaqatigiissut 1951-meersoq) kingusinnerusukkut ilassutaasunik isumaqatigiissutitaqartup allannguuteqarnissaa ilassuteqarfiginissaalu pillugit isumaqatigiissut, tulleriinneri malillugit kalaallisut, tuluttut danskisullu.*
- 2) *Kalaallit Nunaata illersorneqarnissaa pillugu isumaqatigiissutip, tassungalu kingusinnerusukkut ilassutitut isumaqatigiissutit attuumassuteqartut pillugit Naalakkersuisut peqatigalugit Kunngeqarfiup Danmarkip naalakkersuisuisa Amerikamilu Naalagaaffeqatigiit akornanni isumaqatigiissutip allanngortinneqarnerani aamma ilaneqarnerani tunngaviusumik inatsimmut pisortatigoortumik inatsisilerinermullu tunngasumik misissuineq pillugu erseqqissaaneq.*